
UNIwersytet MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Matematyki i Informatyki

Wydział Fizyki, Astronomii
i Informatyki Stosowanej

Piotr Szubiakowski

Nr albumu: 168543

Praca magisterska
na kierunku informatyka

**Bezpieczeństwo systemów komputerowych
i lokalnej sieci komputerowej**

Praca wykonana pod kierunkiem
dr hab. Jacka Kobusa
Zakład Mechaniki Kwantowej

TORUŃ 2007

Spis treści

Wstęp	4
1 Sieci komputerowe	5
1.1 Model OSI	5
1.2 Protokół ARP	9
1.2.1 Działanie protokołu ARP	10
1.2.2 Zatrutowanie tablicy ARP i metody ochrony	12
1.2.3 Zarządzanie tablicami ARP	14
1.3 Netfilter i iptables	16
1.3.1 Tablice i łańcuchy	16
1.3.2 Protokół IP	19
1.3.3 Protokoły TCP i UDP	22
1.3.4 Moduł conntrack i śledzenie stanu połączeń	25
1.3.5 Budowa reguł filtrowania	25
2 Architektura modułu FOLA::Security 2.0	29
2.1 Zadania serwera i klientów	29
2.2 Struktura katalogów	31
2.3 Komunikacja między serwerem i klientami	33
2.4 Narzędzia i biblioteki	33
2.5 Konfiguracja	35
2.5.1 Konfiguracja serwera	35
2.5.2 Konfiguracja klienta	36
3 Implementacja modułu FOLA::Security 2.0	38
3.1 Instalacja	38
3.2 Rejestracja klienta	40
3.3 Zarządzanie tablicami ARP	41
3.3.1 Definiowanie zleceń	42
3.3.2 Wykonywanie zleceń	44
3.4 Konfiguracja zapory ogniowej	45
3.4.1 Definiowanie zapory ogniowej	46
3.4.2 Definiowanie superusług	48
3.4.3 Tworzenie i wykonywanie zleceń	49
Podsumowanie	50

Spis literatury	52
A Dokumentacja FOLA::Security	53
B CD-ROM	61

Wstęp

Celem projektu FOLA (ang. *the Friend of a Lazy Administrator*) jest stworzenie platformy wspomagającej pracę administratorów sieci. Składa się na nią szereg modułów, z których każdy realizuje część zadań związanych z automatyzacją zarządzania siecią oraz systemami komputerowymi. Platforma ta jest przeznaczona dla systemu GNU/Linux.

Celem tej pracy jest rozbudowa modułu `FOLA::Security`, który jest odpowiedzialny za zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa komputerom osobistym oraz stacjom roboczym pracujących w lokalnej sieci komputerowej. W skład systemu `FOLA::Security` wchodzi serwer oraz stacje klienckie. Serwer jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo stacji klienckich. Główną funkcją poprzedniej wersji modułu było nadzorowanie nienaruszalności wybranych plików i katalogów na stacjach klienckich. Obecna wersja modułu dostarcza narzędzi, które ułatwiają korzystanie ze statycznych tablic ARP (ang. *Address Resolution Protocol*) oraz konfigurowanie zapory ogniowej na maszynach klienckich. Oprogramowanie `FOLA::Security` zostało napisane w języku Perl i udostępniane jest na zasadach ogólnej licencji publicznej GNU GPL (ang. *General Public License*).

Plan pracy jest następujący. Rozdział pierwszy zawiera opis protokołu ARP oraz systemu `netfilter`, który jest filtrem pakietów w systemie Linux. W rozdziale tym znajdują się również podstawowe informacje na temat funkcjonowania sieci komputerowych. Rozdział drugi opisuje architekturę modułu `FOLA::Security`, w tym sposób komunikacji między serwerem a stacjami klienckimi, strukturę katalogów oraz zadania realizowane przez serwer i klientów. Rozdział trzeci opisuje sposób zarządzania statycznymi tablicami ARP oraz zaporą ogniową. Zawiera on również informacje na temat instalacji programów klienta i serwera oraz rejestracji klienta w systemie `FOLA::Security`. Dodatek A zawiera dokumentację oprogramowania, a Dodatek B opisuje zawartość płyty CD-ROM dołączonej do niniejszej pracy.